

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV KADENCJA**

Warszawa, dnia 6 sierpnia 2001 r.

Druk nr 777

RZECZNIK PRAW DZIECKA

Paweł Jaros

**Pani
Prof. Alicja GRZEŚKOWIAK
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Wielce Szanowna Pani Marszałek

Wykonując ustawowy obowiązek, wynikający z art. 12 Ustawy z dnia 6 stycznia 2000 o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69) – obligującego do corocznego przedstawiania Sejmowi i Senatowi informacji o swojej działalności i uwag o stanie przestrzegania praw dziecka przedkładam, co następuje.

Urząd Rzecznika Praw Dziecka został ustanowiony ustawą z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka, co stanowiło realizację zapisu art. 72 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 4 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy powołał uchwałą z dnia 8 czerwca 2000 r. Pana dr Marka Piechowiaka na stanowisko Rzecznika Praw Dziecka, który w dniu 30 czerwca 2000 r. złożył ślubowanie i objął urząd. 8 września 2000 r. złożył dymisję z pełnionego urzędu przyjętą przez Sejm i Senat 26 października 2000 r.

Z chwilą objęcia urzędu Rzecznik Praw Dziecka nie dysponował siedzibą ani środkami finansowymi niezbędnymi na rozpoczęcie działalności. W budżecie państwa na rok 2000 nie zostały przewidziane środki finansowe na organizację i funkcjonowanie Biura Rzecznika Praw Dziecka. W związku z tym aktywność Rzecznika skupiła się na działaniach przygotowujących możliwość podjęcia prac zmierzających do zorganizowania nowo powołanej instytucji i rozpoczęcia przez nią działalności merytorycznej.

1. Budżet

Rzecznik Praw Dziecka podjął działania mające na celu pozyskanie i uruchomienie środków na rok 2000.

- a) Na zorganizowanie Biura w podstawowym wymiarze w roku 2000 z ogólnej rezerwy budżetowej decyzją Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia br. przyznano środki finansowe w wysokości 500 tys. PLN (z zastrzeżeniem, że wnioski o większą sumę rozpatrzone będą w terminie późniejszym). Minister Finansów podjął decyzję w sprawie zmian w budżecie państwa w dniu 4 września 2000 r. Pierwsze środki finansowe na działalność Biura Rzecznika Praw Dziecka przekazano 7 września 2000 r.
- b) Rzecznik Praw Dziecka opracował projekt budżetu na rok 2001 r., który został przekazany 21 sierpnia Ministrowi Finansów i włączony w tryb prac przygotowawczych budżetu państwa na rok 2001.
- c) W okresie 30 czerwca – 22 listopada br. niektóre z elementarnych wydatków były finansowane przez Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich i rozliczone po uzyskaniu własnych środków przez Rzecznika Praw Dziecka.

W związku z rezygnacją Rzecznika Praw Dziecka z pełnionego urzędu, nie podejmowano żadnych dalszych działań w celu pozyskania dodatkowych środków na organizację działalności Biura w roku 2000.

2. Pracownicy Biura Rzecznika Praw Dziecka

- a) Od lipca do października 2000 r. Rzecznik zatrudniał 4 osoby na umowę zlecenie: 2 osoby współpracujące przy organizacji biura oraz przygotowujące opinie i odpowiedzi na napływające listy i zapytania, 1 osoba obsługująca sekretariat i 1 odpowiedzialna za obsługę medialną.
- b) Do końca 2000 r. po przyznaniu środków finansowych na rok 2000 pracownikami etatowymi Biura byli zatrudnieni we wrześniu 2000 r. przez Rzecznika Praw Dziecka: dyrektor biura, radca generalny, księgowy, referent prawny. Ich zadaniem było m.in. znalezienie siedziby dla Urzędu, przystosowanie jej do potrzeb Biura, organizacja podstawowego wyposażenia oraz prowadzenie na bieżąco spraw interwencyjnych, nie wymagających kompetencji Rzecznika.

3. Siedziba

Rzecznik Praw Dziecka rozpoczął wykonywanie swoich zadań nie mając zapewnionej żadnej siedziby na funkcjonowanie Biura. W tej sytuacji Rzecznik Praw Obywatelskich udostępnił tymczasowo pomieszczenia przy Placu Bankowym 2, a następnie dwa pokoje przy ul. Długiej 29.

Rzecznik Praw Dziecka podjął działania mające na celu uzyskanie stałej siedziby. Wystosowano pisma do odpowiednich urzędów administracji publicznej, w tym: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Starostwo Powiatu, Ministerstwo Skarbu, Ministerstwo Obrony Narodowej, Gmina Warszawa-Centrum, Zarząd Miasta Stołecznego Warszawy.

Uzyskane odpowiedzi od instytucji centralnych i samorządowych były odmowne – adresaci nie dysponowali wolną powierzchnią biurową.

Po złożeniu dymisji na ręce Marszałka Sejmu, aż do czasu przyjęcia jej przez Parlament w dniu 26 października 2000 r. Rzecznik Praw Dziecka przebywał na zwolnieniu lekarskim. W tej sytuacji Dyrektor Biura Rzecznika Praw Dziecka wystąpił do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o zgodę na realizację zamówienia w trybie z wolnej ręki. Po uzyskaniu pozytywnej odpowiedzi i znalezieniu odpowiedniego lokalu, Biuro przeprowadziło się do własnej siedziby 22 listopada br.

4. Zasady funkcjonowania Biura.

Funkcjonowanie Biura Rzecznika Praw Dziecka do końca 2000 r. przebiegało w oparciu o podstawowe dokumenty do jakich należały:

- a) Statut – Zarządzenie Nr 2 Marszałka Sejmu z dnia 25 lipca 2000 r. w sprawie nadania statutu Biuru Rzecznika Praw Dziecka.
- b) Regulamin organizacyjny Biura Rzecznika Praw Dziecka – Zarządzenie Rzecznika Praw Dziecka z dnia 29 sierpnia 2000 r.
- c) Zarządzenie Rzecznika Praw Dziecka w sprawie zasad wynagradzania pracowników Biura Rzecznika Praw Dziecka z dnia 29 sierpnia 2000 r.
- d) Zasady ewidencjonowania korespondencji oraz klasyfikacja ogólna i szczegółowa spraw zgłaszanych Rzecznikowi Praw Dziecka. Dokumenty te opracowano w oparciu o ustawę o Rzeczniku Praw Dziecka oraz Konwencję Praw Dziecka.

5. Interwencje podjęte przez Rzecznika Praw Dziecka.

W okresie sierpnia 2000 r. do 31 grudnia 2001 r. do Biura Rzecznika Praw Dziecka wpłynęło 67 spraw – głównie od osób fizycznych – z prośbą o pomoc, informacje lub interwencję, na które udzielono odpowiedzi.

W większości sprawy te wymagały zebrania dodatkowych informacji i kilkakrotnej korespondencji z zainteresowanymi osobami i instytucjami. Sprawy, które wymagały bezpośredniej interwencji Rzecznika Praw Dziecka, po złożeniu dymisji przez p. Marka Piechowiaka zostały odłożone do czasu objęcia urzędu przez nowopowołanego Rzecznika.

Rzecznik skierował pismo do Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, w którym zwrócił uwagę na nieprawidłowo sformułowane pouczenie dotyczące możliwości i trybu odwołania się od orzeczenia powiatowego ośrodka do spraw orzekania o niepełnosprawności. Odpowiedź wpłynęła już po złożeniu dymisji przez p. Marka Piechowiaka i została przekazana do rozpatrzenia przez nowopowołanego Rzecznika.

6. Uwagi końcowe

Zważywszy na fakt, że sprawowanie funkcji przez pierwszego Rzecznika trwało dwa miesiące, należy stwierdzić, że instytucja Rzecznika Praw Dziecka w 2000 r. w praktyce nie rozpoczęła swojego funkcjonowania. W wyniku tego nie rozwinięto w koniecznym zakresie działań organizacyjnych, naboru kadry, działań merytorycznych i nie poczyniono uwag o stanie przestrzegania praw dziecka w roku 2000.

(-) Paweł Jaros